

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 września 2015 roku - nr (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że J. K. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Centrum (...) M. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym

i wypadkowemu w okresie od 23 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku i od 1 lipca 2007 roku do 31 lipca 2007 roku oraz ustalił wysokość podstawy wymiaru składek z ww. tytułu na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące czerwiec 2006 i lipiec 2007 roku. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że ubezpieczona

w okresach od 23 do 30 czerwca 2006 roku oraz od 1 do 31 lipca 2007 roku nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a zatem z tytułu wykonywania umowy zlecenia powinna była zostać zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, podczas gdy w raportach rozliczeniowych płatnik rozliczył jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne od podstawy wymiaru w wysokości 500,00 zł. Zdaniem ZUS płatnik zobowiązany był do zgłoszenia J. K. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego we wskazanych w decyzji okresach oraz do obliczenia i rozliczenia składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące, w których wypłacono J. K. wynagrodzenie za wykonywanie umowy zlecenia.

/decyzja - k. 6 - 7 akt ZUS w załączonych aktach VIII U 2732/15/

Decyzją z dnia 28 maja 2015 roku - nr (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych

I Oddział w Ł. stwierdził, że L. T. (1) jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Centrum (...) M. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 września 2005 roku do 30 września 2005 roku oraz od

1 stycznia 2006 roku do 28 lutego 2006 roku i ustalił wysokość podstawy wymiaru składek z ww. tytułu na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiące: wrzesień 2005 roku, styczeń i luty 2006 roku. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że ubezpieczony w okresie od 1 września 2005 roku do 28 lutego 2006 roku został zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy zlecenia u płatnika składek. Jednocześnie w okresie od 5 września 2005 roku do 18 listopada 2005 roku, od 1 października 2005 roku do 30 grudnia 2005 roku i od 1 grudnia 2005 roku do

13 kwietnia 2006 roku podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u innych płatników składek. Z tytułu wykonywania umowy o pracę nie uzyskał przychodów w wysokości równej lub wyższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, które w 2005 roku wynosiło 849,00 zł, a w 2006 roku - 899,10 zł. W okresie od 1 września 2005 roku do

4 września 2005 roku ubezpieczony nie posiadał innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, a zatem z tytułu wykonywania umowy zlecenia w okresach od

1 września 2005 roku do 30 września 2005 roku oraz od 1 stycznia 2006 roku do 28 lutego 2006 roku powinien być zostać zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, podczas gdy w raportach rozliczeniowych płatnik rozliczył jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne od podstawy wymiaru w wysokości 150,00 zł za styczeń i luty 2006 roku.

/decyzja - k. 4 - 6 akt ZUS/

Odwołania od obu ww. decyzji złożył działający w imieniu płatnika M. M. pełnomocnik, wnosząc o ich uchylenie i stwierdzenie, że z tytułu umowy zlecenia u płatnika składek Centrum (...) M. M., J. K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 23 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku i od 1 lipca 2007 roku do 31 lipca 2007 roku, a L. T. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1 września 2005 roku do 30 września 2005 roku oraz od 1 stycznia 2006 roku do 28 lutego 2006 roku. W uzasadnieniu odwołań pełnomocnik podniósł, że zarówno J. K. jak i L. T. (1) nigdy nie zawierali z Centrum (...) M. M. umów zleceń. Wskazał, że w dniu

31 grudnia 2007 roku M. M. wniosła aportem całość prowadzonego przedsiębiorstwa do spółki Centrum (...) sp. z o.o. w rozumieniu art. 55¹ k.c., w konsekwencji czego spółka ta nabyła przedsiębiorstwo obejmując całość dokumentacji księgowej, ZUS oraz przejmując wszystkich pracowników i współpracowników, a także stając się odpowiedzialną za wszystkie zobowiązania wynikające z dotychczasowej działalności. Spółka przejęła całość dokumentacji dotyczącej działalności przedsiębiorstwa. Płatnik zakwestionował, aby w spornych okresach istniał tytuł prawny do podlegania przez J. K. lub L. T. (1) ubezpieczeniom z tytułu zlecenia świadczonego na rzecz M. M., a jeśli taki istniał to płatnik na podstawie oświadczeń zleceniobiorców ustalił, że zleceniobiorcy mieli w tym czasie inny tytuł ubezpieczenia.

/odwołania - k. 2 - 4 oraz k. 2 - 4 załączonych akt VIII U 2732/15/

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonych decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 8 - 9 oraz k. 7 - 7verte załączonych akt VIII U 2732/15/

Postanowieniem z dnia 16 maja 2016 roku Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę o sygn. akt VIII U 2732/15 ze sprawą o sygn. VIII U 1728/15 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienie - k. 64 załączonych akt VIII U 2732/15/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie. Pełnomocnik ZUS na rozprawie z dnia 23 listopada 2016 roku wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych na podstawie wartości przedmiotu sporu wskazanej w osobnym piśmie procesowym (w kwocie 172,34 zł w sprawie dotyczącej J. K., w kwocie 125,33 zł w sprawie dotyczącej L. T. (1)). Na rozprawie z dnia 24 kwietnia 2017 roku ubezpieczona J. K. poparła odwołanie. L. T. (1) nie zajął stanowiska w sprawie.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 23 listopada 2016 roku - 00:01:32 - 00:02:11; 00:02:37 - 00:03:04 - płyta - k.84; e-protokół z dnia 24 kwietnia 2007 roku - 00:14:42 - 00:14:52 - płyta - k. 121; pismo procesowe - k. 85 - 85 verte/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. od dnia 1 kwietnia 2013 roku prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod nazwą Centrum (...) M. M. (NIP (...)). Wcześniej prowadziła działalność gospodarczą pod nazwą Centrum (...) (NIP (...)).

/okoliczności bezsporne, a nadto: wydruk z (...) k. 33/

W dniu 31 grudnia 2007 roku M. M. wniosła aportem całość prowadzonego przedsiębiorstwa do spółki Centrum (...) z ograniczoną odpowiedzialnością.

/okoliczność bezsporna/

Centrum (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 5 kwietnia 2006 roku. Głównym wspólnikiem spółki jest M. M.. Przedmiotem działalności tego przedsiębiorcy jest m.in. prowadzenie szkół policealnych, gimnazjów szkół wyższych i innych.

/okoliczność bezsporna/

J. K. zawierała z M. M. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Centrum (...) kolejne umowy zlecenia na okres roku szkolnego - od września do czerwca kolejnego roku. Umowy takie zawarte były m. in. na okres od 1 września 2005 roku do 31 stycznia 2006 roku, od 5 lutego 2006 roku do 23 czerwca 2006 roku, od 4 września 2006 roku do 28 stycznia 2007 roku, od 10 lutego 2007 roku do 30 czerwca 2007 roku, od 15 września 2007 roku do 31 stycznia 2008 roku. Na podstawie tych umów wykonywała czynności

jako nauczyciel przedmiotów zawodowych w lokalu spółki przy ul. (...) w Ł.. Zajęcia nie były prowadzone w okresie wakacyjnym. Ubezpieczona wystawiała rachunek spółce na koniec każdego semestru.

/zeznania ubezpieczonej - e-protokół z dnia 24 kwietnia 2007 roku - 00:06:49 - 00:14:42 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 16 maja 2016 roku - 00:03:56 - 00:14:20 - płyta - k. 46; umowy zlecenia - k. 26 - 27 verte; k. 51 - 52 verte, k. 56 - 56 verte załączonych akt VIII U 2732/15/

Ubezpieczona J. K. zawierała też umowy zlecenia na przeprowadzenie egzaminów. Umowy były zawierane odrębnie na każdy egzamin.

/zeznania ubezpieczonej - e-protokół z dnia 24 kwietnia 2007 roku - 00:06:49 - 00:14:42 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 16 maja 2016 roku - 00:14:20 - 00:21:14 - płyta - k. 46/

Wszystkie umowy zlecenia podpisywała M. M..

/zeznania ubezpieczonej - e-protokół z dnia 24 kwietnia 2007 roku - 00:06:49 - 00:14:42 - płyta - k. 121; umowy zlecenia - k. 26 - 27 verte, 51 - 52 verte, k. 56 - 56 verte załączonych akt VIII U 2732/15/

J. K. była równolegle zatrudniona w Zespole Szkół (...) przy ul. (...) w Ł. na podstawie umowy o pracę od 1 września 2005 roku do

23 czerwca 2006 roku, 4 września 2006 roku do 22 czerwca 2007 roku, od 1 września 2007 roku do 6 stycznia 2008 roku, od 7 stycznia 2008 roku do 31 sierpnia 2008 roku, od

1 września 2008 roku do 31 sierpnia 2009 roku i podlegała z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik.

/zeznania ubezpieczonej - e-protokół z dnia 24 kwietnia 2007 roku - 00:06:49 - 00:14:42 - płyta - k. 121 w zw. z e-protokół z dnia 16 maja 2016 roku - 00:03:56 - 00:14:20
- płyta - k. 46; pismo - k. 47 załączonych akt VIII U 2732/15; świadectwa pracy - k. 74/

W okresach od 23 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku oraz od 1 lipca 2007 roku do 31 lipca 2007 roku J. K. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

/okoliczności bezsporne, pismo - k. 48/

J. K. została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego przez płatnika składek M. M. (NIP (...)) od 1 lipca 2007 roku.

/zgłoszenie - k. 21 załączonych akt VIII U 2732/15/

M. M. (NIP (...)) złożyła też raporty za miesiące czerwiec 2006 i lipiec 2007 o należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne z podstawą wymiaru odpowiednio 500,00 zł i 220,00 zł, z kodem tytułu ubezpieczenia - (...).

/raporty - k. 22 - 23 załączonych akt VIII U 2732/15/

Płatnik składek nie złożył dokumentu zgłoszeniowego za J. K. z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 czerwca 2006 roku.

/okoliczność bezsporna/

Płatnik składek złożył do ZUS za J. K. następujące dokumenty:

- dokument ZUS ZZA z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1.02.2007 roku;

- dokument ZUS ZZA z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 01.04.2007 roku;

- dokument ZUS ZZA z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 01.07.2007 roku;

- dokument (...) z datą wyrejestrowania z obowiązkowego ubezpieczenia lotnego od dnia 01.01.2008 roku;

- raporty imienne (...) za miesiące 11,12/2005 r., 03,04,06/2006 r., 02,04,05,07,12/2007r. z wykazaniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

/okoliczności bezsporne, pismo - k. 47 załączonych akt VIII U 2732/15/

Od dnia 30 maja 2006 roku J. K. posiada prawo do emerytury.

/okoliczności bezsporne/

L. T. (1) podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik Zespołu Szkół (...) w P. w okresach: od 5 września 2005 roku do 18 listopada 2005 roku oraz od 1 grudnia 2005 roku do 13 kwietnia 2006 roku. W okresie od 1 października 2005 roku do 30 grudnia 2005 roku podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik Zespołu Szkół Gastronomicznych w P.. L. T. (1) podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik również w okresie od 4 kwietnia 2006 roku do 31 sierpnia 2006 roku

/okoliczności bezsporne, a nadto: pismo - k. 36 i 94; zestawienie - k. 101 - 103; zestawienie - k. 104/

L. T. (1) za pracę Zespole Szkół Gastronomicznych w latach 2005 i 2006 otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 847,80 brutto za październik i listopad 2005 roku oraz w wysokości (...),49 za grudzień 2005 i w wysokości 214,50 zł za styczeń 2006.

/zestawienie - k. 101 - 103/

L. T. (1) za pracę Zespole Szkół (...) w latach 2005 i 2006 otrzymywał wynagrodzenie w wysokościach:

- wrzesień 2005 - 799,59 zł;

- październik 2005 -1675,78 zł;

- listopad 2005 - 961,24 zł;

- grudzień 2005 - 602,00 zł;

- styczeń 2006 - 602,00 zł;

- luty 2006 - 742,00 zł;

- marzec 2006 - 742,00 zł;

- kwiecień 2006 - 2377,21 zł.

/zestawienie - k. 104/

Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2005 roku wynosiło 849,00 zł brutto, a w 2006 roku - 899,10 zł.

/okoliczność bezsporna/

Płatnik składek złożył do ZUS za L. T. (1) następujące dokumenty:

- dokument ZUS ZZA z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1.09.2005 roku;

- raporty imienne (...) za miesiące 10,11,12/2005 r., 01-02/2006 r. z wykazaniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

/okoliczności bezsporne, pismo - k. 36/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci zgromadzonych w aktach sprawy i w aktach ZUS dokumentów oraz na podstawie zeznań złożonych przez ubezpieczoną J. K..

Wskazać należy w tym miejscu, że reprezentowany przez fachowego pełnomocnika płatnik w żaden sposób nie udowodnił zarzutów podnoszonych wobec decyzji ZUS dotyczących ubezpieczonych: J. K. i L. T. (2). Płatnik uchylał się od obowiązku złożenia pełnej dokumentacji przebiegu współpracy z ubezpieczonymi na podstawie umów zlecenia mimo dyspozycji art. 6 k.c. Tłumaczenia, że płatnik nie dysponuje dokumentacją, która mogłaby wyjaśnić, na jakiej podstawie ubezpieczeni zostali zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego oraz figurowali w imiennych raportach składanych w ZUS, nie jest dla Sądu przekonujące.

Płatnik jako profesjonalista jest zobowiązany do zwiększonej staranności i dbałości o swoje interesy. Składane przez płatnika do ZUS dokumenty, stanowiły dla organu rentowego podstawę do objęcia ubezpieczonych również obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Płatnik zgłosił ubezpieczonych jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem ubezpieczenia wskazującym na zawartą pomiędzy stronami umowę zlecenia jako tytuł ubezpieczenia. Płatnik nie podważył ustaleń organu rentowego, że w okresach od 23 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku oraz od 1 lipca 2007 roku do 31 lipca 2007 roku J. K. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz że L. T. (1) w okresach od 1 września 2005 roku do 30 września 2005 roku oraz od 1 stycznia 2006 roku do 28 lutego 2006 roku z tytułu równoległego wykonywania umowy o pracę nie uzyskał przychodów w wysokości równej lub wyższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, które w 2005 roku wynosiło 849,00 zł, a w 2006 roku - 899,10 zł, natomiast w okresie od 1 września 2005 roku do 4 września 2005 roku nie posiadał innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

J. K. zeznała, że poza umowami zlecenia zawieranymi na okres roku szkolnego, zawierała również umowy na przeprowadzenie egzaminów poza rokiem szkolnym. Płatnik zgłosił ubezpieczonych do ubezpieczenia zdrowotnego i wskazał w raportach imiennych podstawy wymiaru składek. ZUS wskazał, że dane zawarte w przedłożonych umowach zlecenia nie są zgodne z dokumentami zaewidencjonowanymi w systemie ZUS. Wskazane okresy wykonywania umów są inne niż w dokumentach zgłoszeniowych i raportach, jak i podane kwoty wynagrodzenia nie są zgodne z podstawami wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne wskazanymi przez płatnika w raportach imiennych. Podczas gdy organ rentowy wyjaśnił podstawy dokonanych przez siebie w zaskarżonych decyzjach ustaleń, wykazując ich prawidłowość, to skarżący te decyzje płatnik nie wykazał, że faktycznie brak było tytułu prawnego do zgłoszenia ubezpieczonych zarówno do ubezpieczeń zdrowotnych jak i obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, nie wyjaśnił też dlaczego wobec tak sformułowanych twierdzeń w spornych okresach zgłoszeń do ubezpieczeń zdrowotnych dokonywał i na jakiej podstawie rozliczał składki. Sąd za niewiarygodne uznał tłumaczenia, że akurat w spornych okresach żadna umowa zlecenia nie była z ubezpieczonymi zawierana.

Sąd z uwagi na niestawiennictwo prawidłowo wezwanych ubezpieczonego L. T. (1) i płatnik M. M. pominął dowód z ich zeznań. Uznać należy jednak, że pozwala na to zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, pozwalający na dokonanie niewątpliwych ustaleń dotyczących istnienia tytułu prawnego do podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez obu ubezpieczonych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania podlegają oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Osoby te podlegają obowiązkowo

wymienionym ubezpieczeniom od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy.

Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – osoby pozostające w stosunku pracy spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a. W świetle ust. 1a powołanego artykułu pracownicy, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od minimalnego wynagrodzenia, podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1b.

W myśl art. 9 ust. 4a ustawy systemowej osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenie mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli równocześnie nie pozostają w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2c i 4b.

Stosownie do art. 11 ust. 2 powołanej ustawy dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

Z mocy art. 13 pkt 2 wspomnianej ustawy, zleceniobiorcy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 (to jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia), jeżeli w umowie określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

Natomiast art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przesyłanie w wyznaczonym terminie deklaracji rozliczeniowych, imiennych raportów miesięcznych oraz opłacanie składek za dany miesiąc.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1e Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 1793) obowiązującej od dnia 1 października 2004 r. osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

ZUS jest uprawniony do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych przez płatników składek. W związku z tym na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Obowiązek płatnika zgłoszenia do ubezpieczenia i rozliczenia składki za ubezpieczonego ma charakter obiektywny. Obowiązek ten powstaje, wówczas, gdy ustawa nakazuje objęcie określonej osoby ubezpieczeniem, powstaje zatem z mocy prawa. Płatnik w związku z tym ma prawo żądać od ubezpieczonego przekazania mu danych niezbędnych do zgłoszenia do ubezpieczenia. Niepodanie pełnych danych lub podanie danych nieprawdziwych przez ubezpieczonego płatnikowi, w sytuacji, gdy zaistniały przesłanki do objęcia ubezpieczeniem społecznym pozostaje bez wpływu na fakt samego obowiązku wywiązania się przez płatnika z powinności zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego. Ów obowiązek jest niezależny również od tego, czy organ rentowy podjął działania mające na celu skontrolowanie prawidłowości tego zgłoszenia. Osoba, która nie dopełniła obowiązku zgłoszenia do ubezpieczenia pracowników i nie odprowadziła składek na ich ubezpieczenia społeczne ponosi konsekwencje prawne w ustawie systemowej, nawet, jeśli nie dokonała tych czynności bez swojej winy. Kwestia braku winy w niezgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu na uprawnienie ZUS do stwierdzenia decyzją, że określona osoba w danym czasie podlegała ubezpieczeniom społecznym. Decyzja ta ma charakter deklaratoryjny stwierdzający jedynie istnienie obowiązku ubezpieczenia. Tożsamy charakter ma decyzja określająca wymiar składek, ponieważ ich wysokość również określa ustawa. Realizacja obowiązków, o których mowa wyżej nie jest zatem zależna od winy bądź jej braku pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy też płatnika składek. Kwestia braku winy może natomiast aktualizować się dopiero na późniejszym etapie postępowania - dopiero wówczas, gdy uprawomocni się decyzja organu rentowego określająca wymiar nieuiszczonych za wskazany w decyzji okres składek z tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Może nastąpić tylko w przypadku zastosowania instytucji umorzenia składek na podstawie art. 28 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie bowiem z ust. 4 przywołanego przepisu umorzenie składek powoduje także umorzenie odsetek za zwłokę, kosztów upomnienia i dodatkowej opłaty.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest, czy ubezpieczeni J. K. i L. T. (1) podlegali w spornych okresach ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym

i wypadkowemu jako osoby wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek M. M. prowadzącej wówczas działalność gospodarczą pod nazwą Centrum (...), a obecnie pod nazwą Centrum (...) (NIP (...)).

Odnosząc się do zarzutów wskazanych w odwołaniach, podnieść należy, że zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia przyjęcie, że ubezpieczonych łączyły w spornych okresach z odwołującym się płatnikiem składek umowy zlecenia. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie płatnikiem składek w stosunku zlecenia z ubezpieczonymi jest M. M., a organ rentowy był uprawniony do wydania zaskarżonych decyzji o podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

To M. M. działając pod numerem NIP (...) dokonała zgłoszenia ubezpieczonych do ubezpieczeń zdrowotnych w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach z tytułu zawartych umów zlecenia, a zatem na uwzględnienie nie zasługuje zarzut odwołującej, że brak jest tytułu prawnego ubezpieczonych do podlegania ubezpieczeniom. Skarżąca podnosząc ten zarzut nie wyjaśniła przy tym w żaden sposób przyczyn, dla których dokonała zgłoszenia ubezpieczonych do ubezpieczeń zdrowotnych.

Ponadto wskazać należy również, że odwołująca reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazała podnoszonego w odwołaniach zarzutu posiadania przez ubezpieczonych innych (dodatkowych) tytułów do ubezpieczeń społecznych w spornych okresach, niż wskazane przez organ rentowy w zaskarżonych decyzjach.

Tymczasem zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Twierdzenia co do określonych okoliczności faktycznych muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki

prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku w sprawie o sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76).

Podobnie, w wyroku z dnia 7 października 1998 roku w sprawie o sygn. akt II UKN 244/98 (publ. OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662), Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od dnia 1 lipca 1996 roku nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że J. K. została zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego przez M. M. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Centrum (...) - obecnie Centrum (...) (NIP (...)). M. M. złożyła też raporty za miesiące czerwiec 2006 i lipiec 2007 o należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne z podstawą wymiaru odpowiednio 500,00 zł i 220,00 zł, z kodem tytułu ubezpieczenia - (...), czyli osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług. ZUS analizując okresy zatrudnienia ubezpieczonej na podstawie umowy o pracę w Zespole Szkół (...) przy ul. (...) w Ł. prawidłowo ustalił, że w okresach od 23 czerwca 2006 roku do 30 czerwca 2006 roku oraz od 1 lipca 2007 roku do 31 lipca 2007 roku J. K. nie posiadała innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

W przypadku L. T. (1) również potwierdziły się ustalenia, że równoległe zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w Zespole Szkół (...) w P. oraz w Zespole Szkół Gastronomicznych w P. nie przynosiło ubezpieczonemu przychodów przekraczających minimalne wynagrodzenie za pracę, które w 2005 roku wynosiło 849,00 zł, a w 2006 roku - 899,10 zł. Ubezpieczony we wrześniu 2005 roku uzyskał wynagrodzenie za pracę w wysokości 799,59 zł brutto, w styczniu 2006 roku - 816,50 zł brutto, a w lutym 2006 roku - 742,00 zł brutto. W okresie od 1 września 2005 roku do 4 września 2005 roku ubezpieczony nie posiadał natomiast innego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Jego zgłoszenia jako zleceniobiorcy do ubezpieczenia zdrowotnego M. M. dokonała od 1 września 2005 roku do 28 lutego 2006 roku.

Jednocześnie płatnik nie dokonała zgłoszenia ubezpieczonych do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. ZUS prawidłowo, w oparciu o wyżej powołane przepisy zaskarżonymi decyzjami ustalił obowiązek podlegania przez ubezpieczonych obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w spornych okresach oraz miesięczne podstawy wymiaru składek dla L. T. (1) i J. K.. Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 14 września 2015 roku - nr (...) oraz z dnia 28 maja 2015 roku - nr (...), orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Mając na uwadze wynik postępowania oraz datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji, Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 490) i zasądził od M. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 120,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Zgodnie z mającą status zasady prawnej uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2016 roku w sprawie o ustalenie istnienia bądź nieistnienia stosunku ubezpieczenia społecznego lub jego zakresu (o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o podleganie ubezpieczeniom społecznym) do niezbędnych kosztów procesu zalicza się wynagrodzenie reprezentującego stronę radcy prawnego, biorąc za podstawę zasądzenia opłaty za jego czynności z tytułu zastępstwa prawnego stawki minimalne określone w § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) (sygn. akt III UZP 2/16, publ. LEX nr 2071356, www.sn.pl, Biul.SN 2016/7/19-20).

Wartość przedmiotu sporu w sprawach o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego albo prawa (także jego treści lub zakresu - art. 189 k.p.c.) należy odnosić do świadczeń wynikających z takiego ustalenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego

z 3 grudnia 2001 r., I PZ 95/01, OSNP 2003 Nr 23, poz. 572; z 5 stycznia 2006 r., I PZ 24/05, LEX nr 668929; z 14 maja 2009 r., I PZ 5/09, OSNP 2011 nr 1-2, poz. 12; z 9 lipca 2009 r., II PK 240/08, LEX nr 535829 oraz z 5 sierpnia 2009 r., II PZ 6/09, LEX nr 558584). Oznacza to, że w razie podjęcia przez organ rentowy decyzji o objęciu określonym tytułem ubezpieczenia, odwołanie zmierza do ustalenia nieistnienia tego stosunku ubezpieczenia społecznego. Wówczas wartość przedmiotu sporu powinno odnosić się do wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, których uiszczenie będzie skutkiem decyzji (może to też być różnica w stosunku do wysokości składek dotychczas uiszczanych z innego tytułu ubezpieczenia). Natomiast w przypadku wydania decyzji o "wyłączeniu" z określonego tytułu ubezpieczenia (ustalenia jego nieistnienia), odwołanie zmierza do ustalenia istnienia stosunku ubezpieczenia społecznego. Wartość przedmiotu sporu należy wówczas odnosić do wysokości świadczeń podlegających zwrotowi wskutek takiej decyzji, ewentualnie świadczeń, których ubezpieczony nie otrzyma. W sprawach dotyczących podstawy wymiaru składek ukształtowane orzecznictwo wyjaśniło już, w jaki sposób należy wyliczyć wartość przedmiotu zaskarżenia (por. np. postanowienie z 24 maja 2012 r., II UZ 16/12, LEX

nr (...)) może być on zastosowany przynajmniej w niektórych sprawach o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Zgodnie z postanowieniem z dnia 24 maja 2012 roku, sygn. akt II UZ 16/12

(publ. LEX nr 1222163) wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne równa jest różnicy między wysokością składki wskazywaną przez ubezpieczonego i należną, ustaloną w zaskarżonej decyzji za okres sporny, jeżeli jest krótszy niż 12 miesięcy (art. 22 k.p.c.).

Wynagrodzenie w niniejszej sprawie zostało zatem w zależności od wartości przedmiotu sporu w każdej z połączonych spraw, zgodnie z żądaniem pełnomocnika organu rentowego. Wartości te w żadnej ze spraw nie przekroczyły 500 zł (pismo - k. 85), stąd należne wynagrodzenie wyniosło 120,00 zł (2 x 60,00 zł)

Sąd zastosował § 6 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 490) z uwagi na datę wniesienia odwołań. Zastosowania nie miało zatem jeszcze Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804), ponieważ zgodnie z § 21 i 23 do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia (tj. przed 1 stycznia 2016 roku) stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi płatnika .

1 czerwca 2017 roku

M.U.